חמשה חומשי תורה
עם פירוש רש"י

Die Fünf Bücher der Tora mit Raschi-Kommentar und Haftarot

Raschi-Übersetzung:

Rabb. Dr. Selig Bamberger

Erläuterungen:

Rabb. A. M. Silbermann und Rev. M. Rosenbaum

Konzept:

Edouard Selig

Dritter Teil: Wajikra

Veröffentlicht mit Unterstützung
der Irene Bollag-Herzheimer Stiftung

VERLAG MORASCHA BASEL
2015 תשע"ה

INHALTSVERZEICHNIS

Vorwort	7
Paraschat Wajikra	9
Paraschat Zaw	95
Paraschat Schmini	145
Paraschat Tasria	203
Paraschat Mezora	239
Paraschat Achare Mot	285
Paraschat Kedoschim	335
Paraschat Emor	385
Paraschat Behar	465
Paraschat Bechukotai	509
Allgemeine Bemerkungen zu טוּמְאוֹת וְטָהֳרוֹת	570
Maftir und Haftarot	575
Abkürzungsverzeichnisse	624

פרשת ויקרא

PARASCHAT WAJIKRA

פרק א א וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר׃

Kap. 1. 1. Es rief Mosche und sprach Gott zu ihm aus dem Zelt der Zusammenkunftsbestimmung:

תרגום אונקלוס

פרק א א וּקְרָא לְמֹשֶׁה וּמַלֵּיל יְיָ עִמֵּיהּ מִמַּשְׁכַּן זִמְנָא לְמֵימַר׃

רש"י

פרק א (א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. לְכָל דִּבְּרוֹת וּלְכָל אֲמִירוֹת וּלְכָל צִוּוּיִם קָדְמָה קְרִיאָה (ת"כ פרשתא א, ו–ז), לְשׁוֹן חִבָּה, לָשׁוֹן שֶׁמַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְקָרָא זֶה אֶל זֶה" (ישעיה ו, ג), אֲבָל נְבִיאֵי אֻמּוֹת הָעוֹלָם נִגְלָה עֲלֵיהֶן בִּלְשׁוֹן עֲרַאי וְטֻמְאָה, שֶׁנֶּאֱמַר "וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם" (במדבר כג, ד; ב"ר נד, ה): **וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה.** הַקּוֹל הוֹלֵךְ וּמַגִּיעַ לְאָזְנָיו וְכָל יִשְׂרָאֵל שׁוֹמְעִין (ת"כ פרק ב, ז–ט; תנחומא ויקרא א). יָכוֹל אַף לְהַפְסָקוֹת הָיְתָה קְרִיאָה, תַּלְמוּד לוֹמַר "וַיְדַבֵּר", לְדִבּוּר הָיְתָה קְרִיאָה וְלֹא לְהַפְסָקוֹת. וּמָה הָיוּ הַפְסָקוֹת מְשַׁמְּשׁוֹת, לִתֵּן רֶוַח לְמֹשֶׁה לְהִתְבּוֹנֵן בֵּין פַּרְשָׁה לְפַרְשָׁה וּבֵין עִנְיָן לְעִנְיָן

Raschi mit Übersetzung

Kap. 1. 1. וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה - Es rief Mosche und sprach Gott zu ihm, לְכָל דִּבְּרוֹת וּלְכָל אֲמִירוֹת וּלְכָל צִוּוּיִם - jeder Ansprache und jeder Rede und jedem Befehl קָדְמָה קְרִיאָה - ging ein Ruf voran, לְשׁוֹן חִבָּה - ein Ausdruck der Liebe *(Tor. Koh. Par. 1, 6-7)*,[1] לָשׁוֹן שֶׁמַּלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ - der Ausdruck, dessen sich die Engel des Dienstes bedienen, שֶׁנֶּאֱמַר וְקָרָא זֶה אֶל זֶה - wie es heisst *(Jesch. 6, 3)*, "und einer rief dem anderen zu". אֲבָל נְבִיאֵי אֻמּוֹת הָעוֹלָם - Aber den Propheten der Völker der Welt נִגְלָה עֲלֵיהֶן בִּלְשׁוֹן עֲרַאי וְטֻמְאָה - erschien Er mit dem Ausdruck, der auf das Vorübergehende und auf ihre Unreinheit hinweist. שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בִּלְעָם - So heisst es *(Bam. 23, 4)*, "der Ewige trat Bilam entgegen" *(Bam. Rab. 52, 5)*. **וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה - Er rief Mosche,** הַקּוֹל הוֹלֵךְ וּמַגִּיעַ לְאָזְנָיו - die Stimme ging bis zu seinem Ohr, וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שׁוֹמְעִין - aber ganz Jisrael hörte sie nicht.[2] יָכוֹל אַף לְהַפְסָקוֹת הָיְתָה קְרִיאָה - Man hätte meinen können, dass auch dem Aufhören ein Ruf vorausging. תַּלְמוּד לוֹמַר וַיְדַבֵּר - Darum steht hier "und redete mit ihm", לְדִבּוּר הָיְתָה קְרִיאָה - vor der Rede war ein Ruf, וְלֹא לְהַפְסָקוֹת - aber nicht vor dem Aufhören. וּמָה הָיוּ הַפְסָקוֹת מְשַׁמְּשׁוֹת - Und wozu dienten die Unterbrechungen? לִתֵּן רֶוַח לְמֹשֶׁה לְהִתְבּוֹנֵן - Um Mosche Zeit zu geben nachzudenken, בֵּין פַּרְשָׁה לְפַרְשָׁה - zwischen einem Abschnitt und dem anderen וּבֵין עִנְיָן לְעִנְיָן - und einem Gegenstand und dem anderen; קַל וָחֹמֶר לְהֲדִיוֹט הַלּוֹמֵד מִן הַהֲדִיוֹט - um so mehr ist das für den Gewöhnlichen nötig, der von einem Gewöhnlichen lernt *(Tor. Koh. Par. 1, 8-9)*.

1 Siehe Seite 76.
2 Siehe Seite 76.

רש"י

לְטֵעֵן, קַל וָחֹמֶר לְהֶדְיוֹט מִן הַהֶדְיוֹט (ת"כ פרשתא ח, ח–ט): **אֵלָיו.** לְמַעֵט אֶת אַהֲרֹן. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר, י"ג דִּבְּרוֹת נֶאֱמְרוּ בַּתּוֹרָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן, וּכְנֶגְדָּן נֶאֱמְרוּ י"ג מְעוּטִין, לְלַמֶּדְךָ, שֶׁלֹּא לְאַהֲרֹן נֶאֱמְרוּ, אֶלָּא לְמֹשֶׁה שֶׁיֹּאמַר לְאַהֲרֹן (שם פרק ב, ח). וְאֵלּוּ הֵן י"ג מְעוּטִין: "לְדַבֵּר אִתּוֹ" (במדבר ז, פט), "מְדַבֵּר אֵלָיו" (שם), "וַיְדַבֵּר אֵלָיו" (שם), "וְנוֹעַדְתִּי לְךָ"(שמות כה, כב), כֻּלָּן בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים (פרק ב, ב). יָכוֹל, יִשְׁמְעוּ [ס"א שָׁמְעוּ] אֶת קוֹל הַדִּבּוּר [ס"א הַקְּרִיאָה], תַּלְמוּד לוֹמַר, קוֹל לוֹ, "קוֹל אֵלָיו", מֹשֶׁה שָׁמַע וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ (ת"כ פרק ב, ט; יומא ד ע"ב): **מֵאֹהֶל מוֹעֵד.** מְלַמֵּד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק וְלֹא הָיָה יוֹצֵא חוּץ לָאֹהֶל. יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל נָמוּךְ, תַּלְמוּד לוֹמַר "אֶת הַקּוֹל" (במדבר ז, פט), מַהוּ "הַקּוֹל", הוּא הַקּוֹל הַמְפֹרָשׁ בִּתְהִלִּים "קוֹל ה' בַּכֹּחַ, קוֹל ה' בֶּהָדָר, קוֹל ה' שֹׁבֵר אֲרָזִים" (תהלים כט, ד–ה). אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר "מֵאֹהֶל מוֹעֵד",

Raschi mit Übersetzung

אֵלָיו - Zu ihm, לְמַעֵט אֶת אַהֲרֹן - das schliesst Aharon aus.[3] רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר - Rabbi Jehuda [ben Betera] sagt, י"ג דִּבְּרוֹת נֶאֱמְרוּ בַּתּוֹרָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן - 13 Anreden in der Tora sind an Mosche und Aharon gerichtet, וּכְנֶגְדָּן נֶאֱמְרוּ י"ג מְעוּטִין - und ihnen entsprechend stehen 13 Ausschliessungen, לְלַמֶּדְךָ שֶׁלֹּא לְאַהֲרֹן נֶאֱמְרוּ - um dir zu sagen, dass jene nicht an Aharon gerichtet waren, אֶלָּא לְמֹשֶׁה שֶׁיֹּאמַר לְאַהֲרֹן - sondern nur an Mosche, dass er sie Aharon mitteile. וְאֵלּוּ הֵן י"ג מְעוּטִין - Und das sind die 13 Auschliessungen: לְדַבֵּר אִתּוֹ - *(Bam. 7, 89)*, "dass Er mit ihm spreche", מְדַבֵּר אֵלָיו - *(dort)*, "redete mit ihm"; וַיְדַבֵּר אֵלָיו - *(dort)*, "zu sich sprechend"; וְנוֹעַדְתִּי לְךָ - *(Schmot 25, 22)* "Ich werde Mich dir offenbaren"; כֻּלָּן בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים - alle, wie sie im Torat Kohanim *(Kap. 2, 2)* vorkommen. יָכוֹל שָׁמְעוּ אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה - Ich hätte meinen können, dass sie [Aharon und Jisrael] die Stimme des Rufs vernahmen; תַּלְמוּד לוֹמַר - darum steht קוֹל לוֹ - an Stelle von קוֹל לוֹ, das hätte stehen können, קוֹל אֵלָיו - קוֹל אֵלָיו *(Bam. 7, 89)*, מֹשֶׁה שָׁמַע - Mosche hörte, וְכָל יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ - und ganz Jisrael hörte nicht *(Tor. Koh. Kap. 2, 9)*.[4] **מֵאֹהֶל מוֹעֵד - Aus dem Zelt der Zusammenkunftsbestimmung,** מְלַמֵּד שֶׁהָיָה הַקּוֹל נִפְסָק - das lehrt, dass die Stimme dort aufhörte וְלֹא הָיָה יוֹצֵא חוּץ לָאֹהֶל - und nicht aus dem Zelt herauskam. יָכוֹל מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל נָמוּךְ - Ich hätte meinen können, weil die Stimme leise war, תַּלְמוּד לוֹמַר אֶת הַקּוֹל - darum steht *(Bam. 7, 89)*, "die Stimme"; מַהוּ הַקּוֹל - was bedeutet "*die* Stimme"? הוּא הַקּוֹל הַמְפֹרָשׁ בִּתְהִלִּים - Das ist die Stimme, die in den Psalmen *(Teh. 29, 4-5)* beschrieben wird, קוֹל ה' בַּכֹּחַ - "die Stimme des Ewigen ist voll Kraft, קוֹל ה' בֶּהָדָר - die Stimme des Ewigen ist voll Schönheit, קוֹל ה' שֹׁבֵר אֲרָזִים - die Stimme des Ewigen zerbricht Zedern".

3 Siehe Seite 77.
4 Siehe Seite 77.